

Q&A Beschut Werk

1. Om welke mensen gaat het?

Het betreft een beperkte groep mensen die eigenlijk op het grensvlak zitten tussen regulier werk met behulp van instrumenten uit de Participatiewet en mensen die vanuit de Wmo in de dagbesteding zitten. Zij zijn in staat tot het verrichten van enige loonvormende arbeid maar alleen in een beschutte omgeving met zware begeleiding en repeterend werk. Vaak gaat het om het uitvoeren van eenvoudige taken.

2. Kan dat bij reguliere werkgevers?

De kans daarop is niet heel groot maar blijft wel de intentie. Zelfs de wetgever geeft aan dat van een werkgever niet verwacht mag worden dat hij deze mensen in dienst neemt vanwege de fysieke en/of psychische beperkingen. De kans dat mensen vanuit Beschut Werk doorstromen naar regulier werk wordt niet heel groot geacht. Dit is gebaseerd op de tot nu toe landelijk afgegeven indicaties.

3. Wat is het verschil tussen een reguliere werkgever en een social enterprise?

Een als zodanig ingeschreven sociale ondernemer heeft een specifieke maatschappelijke bijdrage opgenomen in zijn/haar bedrijfsdoelstellingen. Daarom zijn zij vaak sneller bereid om iemand met afstand tot de arbeidsmarkt in dienst te nemen, ook wanneer daaraan kosten zijn verbonden. Voor het vinden van beschutte werkplekken kan dit kansen bieden.

4. Waarom weinig plaatsingen bij aanbieders dagbesteding?

Met de komst van de Participatiewet en Beschut Werk als vrijblijvend instrument werden kansen gezien bij aanbieders dagbesteding. De doelgroep ligt immers zeer dicht tegen de doelgroep dagbesteding en de aanbieders hebben veel ervaring met begeleiding van deze mensen.

Sinds 1 januari 2017 is Beschut Werk een verplichting geworden. Er dient loonvormende arbeid verricht te worden en de betreffende mensen hebben recht op een arbeidsovereenkomst met minimaal Wettelijk minimumloon. Daarmee ontstaat een andere (ongewenste) verhouding tussen patiënt en begeleider (werknemer en werkgever), er is geen loonvormend werk voorhanden, er ontstaat ongelijkheid tussen mensen die hetzelfde doen (de een betaald en de ander als tijdverdrijf) en de bedrijfsrisico's. Het zijn redenen waarom de plaatsingen bij aanbieders dagbesteding moeizaam verlopen.

5. Wat is loonvormende arbeid dan?

Dat is werk waarop een verdienmodel van toepassing is. Bijvoorbeeld het inpakken van snoepjes wordt gedaan voor een onderneming die deze snoepjes verkoopt in een winkel.

Het maken van bijvoorbeeld druijpkarsen die op een kerstmarkt worden verkocht valt onder (arbeidsmatige) dagbesteding en is niet te definiëren als loonvormende arbeid.

6. Hoe wordt getoetst of iemand dit kan?

Bij de toetsing van arbeidsvermogen moet minimaal voldaan worden aan onderstaande 4 criteria:

- Hij/zij kan 1 uur aangesloten werken
- Hij/zij is tenminste 4 uur per dag belastbaar
- Hij/zij heeft werknemersvaardigheden
- Hij/zij kan één taak verrichten

7. Hoe zit het met de arbeidsovereenkomst?

In de eerste plaats dient vermeld te worden dat het college ten alle tijden verantwoordelijk is voor deze mensen. Wanneer een arbeidsovereenkomst bij bijvoorbeeld een reguliere werkgever komt te vervallen, dan is automatisch het college weer verantwoordelijk. De mensen met een Beschut Werk indicatie hebben recht op een arbeidsovereenkomst voor minimaal het Wettelijk minimumloon of cao loon. Dat kan bij een reguliere werkgever, een stichting, een aparte BV, etc. maar ook bij de gemeente waardoor ze onder de ambtenaren cao vallen.

8. Het Rijk verstrekt toch vergoedingen om deze kosten te betalen?

Dat is correct. De te maken kosten zijn echter hoger dan het bedrag wat ontvangen wordt. Dit heeft vooral te maken met de over het algemeen zeer lage netto opbrengst van deze mensen. Het Rijk rekent met € 7.000 euro/jaar. De praktijk laat echter een substantieel lager bedrag zien van rond de € 1.000 - € 2.000 euro/jaar.

9. Maar in de SW brengen de mensen gemiddeld veel meer op. Hoe kan dat dan?

Dat klopt inderdaad. Dit laat zich eenvoudig verklaren doordat in de SW een meer gemengde doelgroep zat. Mensen die in staat zijn regulier te werken via individuele detacheringen of in groepsdetacheringen. Daarnaast zaten ook bij de beschutte werkplekken een meer gemende groep mensen waar de betere mensen de aansturing van de mindere mensen gedeeltelijk verzorgden. Hiermee werden betere resultaten gehaald door het SW bedrijf waardoor de gemiddelde opbrengst per SW medewerker hoger lag. Omdat de Beschut Werk doelgroep zo specifiek is gemaakt is dit naar verwachting nu niet aan de orde.

10. Toen de SW nog bestond waren deze mensen er toch ook. Waar zijn deze mensen nu gebleven?

De mensen die bij reguliere werkgevers kunnen werken vallen nu onder de Participatiewet. Duurzaam arbeidsongeschikte jongeren (< 27 jaar) krijgen een Wajong uitkering. Vanuit de Participatiewet worden mensen met inzet van instrumenten (zoals Loonkostensubsidie,

jobcoaching, werkplekaanpassing, scholing) uit de Participatiewet begeleid naar reguliere werkplekken. Een ander deel van mensen die nagenoeg niet in staat zijn tot loonvormende arbeid is aangewezen op dagbesteding vanuit de Wmo. Slechts een heel klein deel van de mensen komt nog in aanmerking voor Beschut Werk doordat deze groep nog in staat is tot loonvormende arbeid.

11. Waar moeten deze werkzaamheden worden uitgevoerd?

Een beschutte werkplek vraagt om bepaalde voorwaarden. De ruimte moet over het algemeen prikkelarm zijn, er moet ruimte zijn om de werksoort te kunnen inrichten en er moeten eventueel machines kunnen staan. In feite kan een dergelijke werkplek of kunnen dergelijke werkplekken op diverse plekken worden gerealiseerd. Daarnaast dient intensieve en permanente begeleiding aanwezig te zijn.

12. Wat als er geen passende werkplek gevonden kan worden?

Wanneer het niet mogelijk blijkt een passende werkplek te vinden of te behouden dan kan het college een herindicatie aanvragen. Ook kunnen mensen op een wachtlijst geplaatst worden of wordt de mogelijkheid geboden om via dagbesteding actief te blijven (via Activerend Werk) tot een passende plek is gevonden.

13. Liggen er mogelijkheden bij aanbieders dagbesteding?

Beperkt. Er liggen mogelijkheden bij de aanbieders dagbesteding maar zijn situationeel. Op basis van de mogelijkheden van de beschutte werker kan onderzocht worden of er een passende plek met loonvormende arbeid beschikbaar is. Een andere optie is om ook social enterprises te benaderen.

14. Hoeveel plekken zijn nu gerealiseerd?

In totaal heeft 1 persoon een Beschut Werk indicatie ontvangen (eind november 2017). Met deze persoon wordt in overleg gegaan om een passende plek te vinden.

15. Waarom worden mensen niet bij Scalabor?

Scalabor is een arbeid ontwikkelbedrijf met het doel mensen bij reguliere werkgevers te laten werken. Voor de doelgroep Beschut Werk is de kans op werken bij reguliere werkgevers over het algemeen nihil. Dit heeft te maken met de zwaarte van de beperking en de zware begeleidingsbehoefte. Daarom is plaatsing bij Scalabor niet logisch nog los van de vraag of Scalabor überhaupt een beschutte voorziening wil aanbieden.

16. Hoe actief is de gemeente met het vinden van mensen die in aanmerking komen voor Beschut Werk?

Er is geen actief beleid gevoerd. Wanneer mensen zich melden voor een uitkering

beoordeelt een consultant of iemand mogelijk in aanmerking komt. Indien dit het geval is wordt de persoon in kwestie gewezen op de mogelijkheid om bij het UWV een indicatie aan te vragen.

17. Wat zijn mogelijkheden om mensen actief op te sporen?

Regionaal hebben de portefeuillehouders Participatie afgesproken geen actief beleid te voeren om mensen die mogelijk in aanmerking komen op te sporen.

Wanneer anders besloten wordt zijn daartoe diverse mogelijkheden. Zo kan het gehele bijstandsbestand doorgelicht worden, kunnen alle mensen die nu gebruik maken van dagbestedingactiviteiten in het kader van de Wmo gescreend worden op geschiktheid voor een mogelijke Beschut Werk indicatie. De praktijk bij andere gemeenten laat zien dat dit ondanks de grote te leveren inspanning nauwelijks resultaat oplevert. Tevens kan gekeken worden naar de oude wachtlijst Wsw en kan het UWV verzocht worden alle Wajongers van de gemeente Rheden te beoordelen op geschiktheid voor Beschut Werk. Hier zitten meer kansen om mensen die mogelijk in aanmerking komen te vinden. Tot slot kan actief contact gezocht worden met de Pro/VSO scholen. Met name op de VSO bestaat de kans dat een klein gedeelte van de leerlingen in aanmerking komt voor Beschut Werk .

LET OP: indien hiertoe besloten wordt kan een grote toestroom beschut werk op gang komen. Naast het inzetten van veel capaciteit, het vinden van geschikte plekken betekent dit ook een financieel risico!

18. De financiën die het Rijk verstrekt / de aannames van het Rijk zijn niet correct. Wat zijn gemiddeld de kosten van een beschut werker?

	Kosten	Baten	Vershil
Loon	€ 29.200 ¹		
LIV		€ 800	
LKS		€ 16.800	
P-budget		€ 8.500	
Eenmalige bijdrage		€ 3.000	
NTW		€ 2.000	
Begeleiding/overige	€ 8.500		
	€ 37.700	€ 31.100	- € 6.600

De bovenstaande tabel schetst echter een vertekend beeld. Door de eenmalige bijdrage van € 3.000 per gerealiseerde Beschut Werkplek blijft het negatieve resultaat redelijk beperkt. Vanaf het tweede jaar is sprake van een exploitatieverlies van minimaal € 9.600 per persoon per jaar.

¹ Via payrollings Stichting aan de Slag

19. Waarom minimaal?

Eén beschutte werkplek heeft een omvang van 31 uur. Gezien de nu afgegeven indicaties wordt dit niet gehaald. Dit betekent dat er 1,5 – 2 personen samen één beschutte werkplek bezetten. Dit betekent dat er extra kosten voor begeleiding nodig zijn en er uit moet worden gegaan van meer personen dan plekken.

20. Wat betekenen deze cijfers voor de uitvoering van re-integratie?

Uit het participatiebudget wordt naast Beschut Werk ook de kosten voor de huidige Wsw en re-integratie gefinancierd. Wanneer alleen al Beschut Werk en de Wsw uit het beschikbare Participatiebudget betaald worden dan blijft er geen geld over voor mensen in de bijstand! Sterker nog dan ontstaat al een negatief resultaat. Met andere woorden, het volledige participatiebudget wordt besteed aan een relatief kleine groep mensen.

LET OP: PERSOONLIJK AANNAME.

WORDT NADER UITGEZOCHT

21. Wat staat in het regeerakkoord over Beschut Werk?

Dat er nog 20.000 extra plekken Beschut Werk moeten komen bovenop de huidige 30.000. De nadere uitwerking door het ministerie volgt later nog. De consequenties zijn daarom nog niet duidelijk.

22. Over hoeveel plekken voor Rheden praten we dan?

Als we uitgaan van het huidige percentage wat Rheden landelijk bijdraagt (0,0..) en uitgaan van 50.000 plekken betekent dit in 2048 een totaal van .. plekken beschut werk. Bij 30.000 plekken spreken we over .. plekken voor de gemeente Rheden.